

radi svoj kos ceste naredili, ako bi župan tudi lenuhe v to prisilil; al kaj pomaga, če se to ne zgodi in vse narediti posameznemu ni mogoče! Tako ostane le želja po dobri cesti, cesta pa ostane slaba, da se komaj z vozom po njej naprej prid. Zanikrni župan si ne vzame toliko truda, da bi delo na cesti po davkih razdelil, kajti še sam ne mara ceste nasipati.

Vse toži čez velike davke in to po pravici, — al to pa se ne pomisli, da lenoba je še največi davek. Veliko prostega časa se v krčmah potrat in denar in čas zapravlja, namesti da bi se sebi in drugim v korist obrnil. Pomislimo le, koliko daljih potov se mora zavoljo slabe ceste narediti, — kolikrat se mora, ker se gospodar ne more slabi cesti ogniti, živina trpinčiti in vozovi kvariti, — in vse to bi se lahko odvrnilo, če bi srenjskim odborom kaj na dobrih cestah ležeče bilo.

Da bralci vidijo, da ne tožim tje v en dan, naj jim, na primer, pokažem, kako slabo so ceste vzdržane v srenji Radomlje v kamniškem okraji. Ta srenja je ob kantonski cesti, katero le takrat popravljajo, kedar so v to prisiljeni, — srenjske ceste pa že 14 let niso nič popravljali; vsak ima le to besedo: „mi bomo s svojim vozom že skoz prišli, srenje pa, katere so za nami, naj si cesto naredijo, če hočejo naprej priti.“ Taki ne pomislijo, da sami radi po lepi cesti vozijo in da srenje, katere so za njimi, imajo same s svojimi cestami veliko opraviti.

Naj bi župani in srenjski možje, kateri nečimurno trpijo slabe ceste, vendar pomislili, da slabe ceste so 1) zamuda časa, 2) trpinčenje živine, kateri se noge in kopita kvarijo in večkrat druge bolezni naklanjajo, in so 3) škoda vozovom. Vse to kolje mošnjo gospodarjem, ki morajo vozariti po taci cestah, in jim je po takem nov — cestni davek. Če je dobra cesta očitno spričalo delavnosti in pridnosti cele srenje, je nasproti slaba cesta spričalo zanikrne srenje, katera svojim ljudem zraven družih preobilih davkov še prostovoljno nov davek naklada.

Kaj je lepše in kaj je bolje, to pač vsak na prvi prevdarek lahko ugane.

Župani, sezíte po boljem!

Iz kamniške okolice.

Telegrafčno prerokovanje vremena.

To je čisto nova naprava, ki jo je c. kr. ministerstvo kmetijstva lansko leto prvokrat za dežele našega cesarstva vpeljalo.

Ta vremenska centralna naprava je v Döblingu poleg Dunaja. Ona po telegrafu dobiva iz vseh kotov Evrope vsak dan poročila, kakošno je tam vreme, in na podlagi teh vremskih poročil prerokuje vsak dan za prihodnji dan vreme, to prerokovanje pa pošilja potem po telegrafni poti avstrijskim kmetovalcem, ki se naročijo na ta prerokovanja.

V poročilu za lansko leto, ki ga je c. k. ministerstvo kmetijstva vsem družbam kmetijskim poslalo, se bere, da je vreme v 100 prerokovanjih 90krat natanko takošno bilo, kakor je prerokovano bilo, — 80krat se pa vreme ni vjemalo po vse s prerokovanjem, — 2krat pa prav nič.

Letos — piše c. k. ministerstvo v svojem dopisu — se zopet prejema naročnina na ta vremenska prerokovanja do konca oktobra, in je ministerstvo letošnje dopošiljanje vremenskih telegramov tako vredilo, da jih naročniki poprej bodo dobivali, kakor lani. Vse drugo pa ostane kakor je lani bilo, s sledečimi novimi določili, da se a) naročnina za 50 odstotkov (polovico) zniža, b) da ti telegrami v oni vrsti stojijo, kakor drugi vladni telegrami, c) da ista razdelitev klimatičnih okrajev ostane

kakor lani in da je d) družbam, uradom in posamesnim osebam na prosto voljo dano, da se naravnost pri centralni napravi v Döblingu naročijo in od nje naravnost telegrame dobivajo, ali pa pri bližnji podružnici te vremenske naprave, kjer se vremenskim razmeram različnih krajev dunajsko prerokovanje prireduje.

Kar se tiče stroškov, je zdaj pri telegrafih vpeljana drugačna tarifa, to je, tarifa po besedah in sicer z ozirom na 20 besed z všteto adresi. Zato je tudi letos tarifa za vremenske telegrame nekako drugačna in znaša:

1) za tiste, ki se pri centralni napravi naravnost naročijo 30krat ali 31krat po 32 krajc. za dan skupaj 9 gold. 60 kr. ali pa 9 gold. 92 kr. za mesec;

2) za tiste pa, ki telegrame dobivajo od okrajne podružnice priredjene, plačajo vrh 9 gold. 60 kr. ali 9 gold. 92 kr. še skupaj 7 gold. več. Kar se tiče časa naročnine, določuje ministerstvo, da se za manj kakor za en mesec ne sprejema naročnina, katera se mora zmirom s prvim dnevom meseca pričeti. Če bi kak naročnik prišel z naročnino še le 15. dan meseca, mora vsaj za en mesec in pol naročnino naprej odrajtati.

Narodne stvari.

Občni zbor „Glasbene Matice“

v Ljubljani 17. maja.

Prvosednik gosp. Fr. Ravnikar pozdravlja navzoče družabnike z nagovorom, v katerem poudarja važnost „Glasbene Matice“ in izreka upanje, da bode društvo našlo tudi za naprej podpornikov, ter da se bo zanimanje za glasbo s časom še bolje vnelo v naši domovini.

Tajnik gosp. Vojteh Valenta poroča o delovanju za čas od 11. aprila 1877. leta do 10. maja 1879. leta sledeče:

„Slavni zbor! Kedar razsaja vojni hrup, počivajo muze, ker grom topov in krik na bojnem polju krvavečih domačinov zaduši začasno delovanje umetnije in vede. Tudi pri nas smo čutili to v pretekli dobi in deloma iz tega vzroka tudi nismo imeli lanske leto rednega občnega zbora. Poročati imam torej o delovanju našega društva za dve leti. Čeravno so v sosednih južnih pokrajinah puške pokale in sablje rožljale, smo vendar le skrbeli zato, da naše društvo ni zaspalo, in priredili ter razposlali smo našim udom sledeča dela:

„Milotinke“, pesmi za samospev in glasovir uglasbil dr. Benj. Ipavec;

„Moje sanje“, romanca za gosli sè spremljevanjem glasovira uglasbil Franjo Krežma;

„Glasbena Matica“ V. zvezek, moški zbori in četerospevi;

„Glasbena Matica“ VI. zvezek „zvončki ubrani“, pesmi za sopran, alt, tenor in bas, uglasbil dr. Benj. Ipavic.

Strokovnjaki nas silijo, da bi izdaval le strogo umetne skladbe, diletanti pa kličejo po lahkah kompozicijah; prvi imajo prav, da bi naše društvo skrbelo za odlična koncertantna dela, — drugi pa, in ti so večina, nimajo dovolj izurjenosti in dobivajo raji prav priproste sluhu dopadajoče skladbe. Vsled tega je težavno, pravo zadeti; skrbeli smo tedaj, kar je bilo mogoče, srednjo pot ukreniti. Našim naslednikom moramo pot pripravljati, po kateri bodo mogli sigurno stopati dalje, ter vedno bolj povečšavati vrednost od društva izdanih muzikalij. Nas pa naj ne plaši nobeno černo preziranje od nekaterih strani, temveč bodimo vstrajni in delajmo po svoji dobri volji in vestno. Da naše delovanje ni brez vse vrednosti, kaže nam že to, da je

sl. slovansko pevsko društvo v Beču k društvu pristopilo in tudi že nekatere od naše „Matice“ izdane skladbe pri svojih imenitnih koncertih popevalo. Pa tudi drugod se nahajajo po celem slovenskem svetu naše skladbe na programih pri raznih veselicah, in to nam svedoči, da ustrezamo slovenskim pevcem. — Za sodelavca pridobili smo izvrstnega hrvatskega skladatelja gospoda Gj. Eisenhuta, kateri nam je blagovoljno prepustil več svojih izvrstnih kompozicij ter privolil, da jih smemo v naših izdajah tiskati. To nas tem bolj veseli, ker nam je zagotovilo, da nas boče bratovski hrvatski rod pri našem prizadevanju prijateljsko podpirati. Prvo cvetico sl. hrvatskega umetnika Franjo Krežme imajo uže častiti družabniki v rokah, in nadejam se, da nam vzraste kmalu več lepih rožic na hrvatski zemlji za naše muzikalno polje. — Darila sprejelo je naše društvo v pretekli dobi od gosp. dr. Žiga Bučarja, kateri je iz zapuščine 12. maja 1877. leta umrlega brata Viktorja Bučarja mnogo muzikalij podaril, ter s tem lep spominek preljubljenega pevcu in bivšega odbornika „Glasbene Matice“ našemu arhivu ohranil. — Gospod dr. Benj. Ipavec nam je pa toliko svojih tiskanih in netiskanih pesem v dar poslal, da ne najdem besedi, s katerimi bi mogel dovelj izraziti mu presrečno zahvalo. Bog nam ga naj še ohrani mnogaja leta! — Tudi gosp. Alojzij Vavpotič nam je poslal eno svojih tiskanih skladeb. — Meseca novembra lanskega leta imenovali smo v izrednem občnem zboru očeta slovenskega naroda velečestitega gosp. dr. Janeza Bleiweisa ob priliki njegove sedemdesetletnice za častnega člana „Glasbene Matice“ ter mu izročili dotično diplomo dne 19. novembra 1878. l. Dr. Jan. Bleiweisovo ime lesketalo bo vedno v prvi vrsti naših častnih udov, in kaj bi ne, ko je vendar on izbuditelj in stvaritelj vsega, kar je narodnega pri nas Slovencih, tedaj tudi naše „Glasbene Matice“. — Ob priliki sreberne poroke Nju veličanstev šla je 24. aprila t. l. deputacija narodnih društev k c. k. deželnemu predsedniku izraziti svoje čestitanje in verno zvestobo presvitlemu vladarju; naše društvo bilo je tedaj tudi zastopano v tej deputaciji.

To poročilo se brez ugovora odobri.

(Konec prihodnjič.)

Politične stvari.

Limanice volilcem

pri novih volitvah poslancev v državni zbor.

Redko kedaj se je v političnem življenju zdravi pameti taka sila delala in resnici tako nesramno v obraz bilo, kakor zadnje tedne po nekdanj edini, zadnji čas na 3 kose razpadli „ustavaški“ stranki.

Pač ni nič novega to, da so parlamentarne stranke o pričetku zborovanja postavile si tako velike cilje, da jih niso mogle doseči; vendar pa so pošteno povedale vzroke, kateri so bili izvršenju njihovih obljub na poti. Tudi to se je uže zgodilo, da so nekateri posamezni poslanci pred volitvijo volilcem obljubili več, nego so potem izpolniti mogli; a tudi v takih slučajih je poslanec svojim volilcem javno in pošteno položil račun svojega delovanja. Al da velika politična stranka, kakoršna je bila „ustavaška“ stranka leta 1873., potem, ko je prišla popolnem na kant in se vsa razdrila — živa priča tega njenega razcepa so različne 3 volilne okrožnice — je še tako drzna, da svoje volilce še dalje slepiti hoče z jalovimi frazami, to je, česar do zdaj še nismo doživeli! Cele potoke krokodiljevih solz kažejo nam testament „naprednega kluba“, program sto in dvanajsterih, in pa politična izpoved tako zva-

nega „kluba levice“. Gospodje Kopp, Herbst in Wolfrum oklicujejo svetu svoj politični testament. Vsak izmed teh 3 mož zastopa v teh testamentih zdaj svoj kos skozi 6 let tako mogočne zedinjene ustavaške stranke.

Kako so se pač spremenili časi in ljudje!

Kako lepo je bilo leta 1872. in 1873. sedeti pri polnih kasah in šteti tisučake, zaslužene po dovoljenih železnicah ali bankah, pred seboj pa videti še cele snope sleparskih delnic. Kako silno močna je bila takrat sloga „ustavaške stranke!“ Takrat ni bilo nikakoršnega prepira zavoljo velikih armadnih stroškov, ne zavoljo čedalje viših potrošek za državno upravo. Denarja je bilo dosti, jemali so ga polna perišča in ravno tako ga sipali sem ter tje. Finančni minister je za svojim prednikom (v Hohenwartovem ministerstvu) dobil 100 milijonov gold. gotovine v kasah. Državno gospodarstvo o dohodkih in stroških bilo je ne le lepo vredjeno, marveč dohodkov je bilo še za 10 milijonov več od stroškov.

Kako pa danes? — Prihranjena gotovina v kasah je šla rakom žvižgat, — izkaz kontrolne komisije za državne dolgove pa kaže, da je zadnja štiri leta državni dolg pomnožil se za nič manj ko 500 milijonov gold., in finančna postava za letošnje leto nam odkriva 87 milijonov gold. primanjkljaja. In prvaki „ustavaške“ stranke, na čelu njim dr. Herbst, so v javni seji državnega zbora napovedovali državni bankerot!

To je sad šestletnega gospodarstva te stranke.

In s tem sadom stopajo zdaj ti možje pred volilce s krinko političnega mučenstva na obrazu ter v svojih okrožnicah pravijo: „Mi nismo krivi, da je prihranjeni denar iz kas izginil, — mi nismo krivi, da se je državni dolg povišal za 500 milijonov, — in tudi tega nismo mi krivi, da se zadnje leto našega političnega gospodarstva sklepa s primanjkljem 87 milijonov. Vse to je storila vražja vlada. Onih 100 milijonov prihranjene gotovine v kasah je zapravil finančni minister, 500 milijonov gold. državnega dolga je naredil finančni minister, in da je letos 87 milijonov primanjkljaja, to je izračunal tudi le finančni minister.“

Blizo tako govore ti ljudje v svojih volilnih programih.

Kdor pozná razmere ustavne vlade, se bo takim bedastim izgovorom le smejal, — al za veliko občinstvo, za priprosto ljudstvo so vendar zapeljivi in zvito izmišljeni in zato prave limanice manj izvedenim volilcem. Koliko volilcev iz kmetiških občin, koliko iz mest in trgov je pa, da vedó to, da finančni minister v ustavni državi ne sme nič zapraviti, če mu tega državni zbor ni dovolil? Koliko jih je, ki vedó, da finančni minister ne sme dolgov delati drugače kakor po dovoljenji državnega zbora? Koliko volilcev je slednjič, ki bi vedeli, da je primanjkljaj se mogel narediti le po tem, da je državni zbor privolil v to, da smejo stroški preseči dohodke? Iz tega pa je očitvidno, da državno gospodarstvo ni v rokah vlade, marveč v rokah državnega zbora. V tem zboru pa je večino imela „ustavoverska“ stranka; ona je odločevala, toraj je le ona kriva vsega slabega, kar se je storilo preteklih 6 let v državnem gospodarstvu.

Da bi se vse to le moglo dopovedati vsakemu volilcu, da bi se mogel vsak prepričati, da pri novih volitvah mora on sam prijeti za krmilo, ako hoče, da bode vprihodnje bolje, ker je po ustavnem načelu državno gospodarstvo res le v rokah volilcev! Če se to zgodí, potem bo ustavna sistema pač res državni in ljudstvu v prid.

Ker se pa ne more vsakemu volilcu posebej dopovedati, kaj je njegov poslanec storil, kaj opustil, in

se konji napajajo ali pa v kako drugo posodo; zdaj se vlije vrele vode na nju, potem pa pridenejo otrobi. Ko je to storjeno, se posoda pokrije s kocem in kakih 5 ur pokrita ostane, da se zmes ohladi. Konji — piše gori omenjeni časnik — neizrečeno radi pijo to pijačo in se lepo debelijo ter svitlo dlako dobivajo.

* *Thorleyev pridevek h krmi kónj in goveje živine* („Thorley's Futterzusatz“) priporoča v časniku gornjeavstrijske kmetijske družbe g. P. Benno Fuchs, ekonom v samostanu v Kremsmünstru, živinorejcem tako-le: „Jaz sem hvaljeni ta pridevek k živinski krmi pri več kravah po predpisu rabiti dal in zdaj se rabi skor pri vseh v našem hlevu, kajti tako dobro se je potrdil. Imeli smo kravo, ki je veliko molzla, al mleko je bilo vodeno in plavkasto, pa neokusno; čez 3 dni, ko je Thorleyevo primes h klaji dobivala, dalo je mleko lepo smetano in bilo je okusno. Druga krava, ki je veliko in dobrega mleka dajala, molzla je po 2 dneh še veliko boljše itd. itd. Zvežček Thorleyevega pridevka, ki se dobiva pri trgovcih „Wieschnitzky in Klauser“ na Dunaji, Wallfischgasse 8, velja le 10 krajc. — Prodamo, kakor smo kupili.

Gospodarske novice.

Proračun c. k. ministerstva kmetijstva za letošnje leto.

Za letošnje leto je vsled predlogov c. kr. ministerstva kmetijstva državni zbor proračun, to je, stroške in dohodke, tako-le določil:

Izdati more letos ministerstvo kmetijstva za potrebnosti lastne in svojih uradnikov, za tiskovine itd. 277.700 gold., — za državne učilnice in poskušališča 73.400 gold., — za pospeh kmetijstva v različnih deželah 393.020 gld. (od tega zneska pripada 340.000 gld. podporam (subvencijam), ki jih ministerstvo daje družbam kmetijskim avstrijskim in drugim, 112.500 gld. pa za uravnavo struge reke Adiže [Etsch]), — organom za nadzorstvo kmetijstva 192.000 gold., rudarskim gospodkam 195.000 gold., rudarskim učilnicam 75.050 gold., — državnemu kobilstvu v Radavcu 250.000 gld., — državnim žebčarijam 955.000 gold., — za nakup privatnih plemenskih žebcev 200.000 gold., — za pospeh konjereje 55.000 gold., — za gozdarstvo in kronska posestva 3 milijone in 196.000 gold., — za rudarijstvo 4 milijone in 558.550 gold., — skupaj ima tedaj ministerstvo na razpolaganje za različne namene 10 milijonov in 518.220 gold. —

Dohodki ministerstva kmetijstva pa so: 7800 gld. iz državnih učilnic in poskušališč, — iz poljedelstva 3100 gold., — od rudarskih gospodk 1950 gold., — od rudarskih učilnic 3370 gold., — iz pristojbin za rudosledbe 240.000 gold., — od kobilstva v Radavcu 146.050 gold., — od žebčarij 1 milijon in 829.000 gld., — iz državnih gozdov in kronskih posestev 3 milijone in 775.050 gold., — iz rudnikov 5 milijonov in 597.000 gold., — skupnih dohodkov tedaj 9 milijonov in 59.650 gold. Po takem ima ministerstvo kmetijstva za 558.570 gold. več stroškov kakor lastnih dohodkov, in ta primanjka se pokrije z družimi državnimi dohodki.

* 24. veliki zbor avstrijskih in nemških čebelarjev bode letos v Pragi od 7. do 11. septembra. S tem zborom bo združena tudi razstava živih čebel, medu, voska in vsega, kar sega v umno čebelarstvo.

* *Nova mašina, katera mlati, škopo reže, žito drobi in repo reže*, se oklicuje sedaj v kmetijskih časnikih. Iznašel jo je Franc Pabisch na Dunaji (Laxenburgerstrasse Nr. 10). Pravijo, da je ta mašina, katera zdru-

žuje v sebi dela za štiri mašine, jako bistroumno izmišljena in posebno manjšim kmetovalcem priporočila vredna. Cena jej je 160 gold. Kedar zvemo, da se ta nova iznajdba res tudi v dejanji potrdi, bomo o njej našim kmetovalcem več poročali. Da bi ta mašina cenejša bila, če je namenjena malim posestnikom!

* 5. razstava perutnine na Dunaji je bila polna lepe živali. Razstavljeno je bilo 60 različnih plemen konhinhinskih kokoši, 16 plemen houdanskih, 19 plemen brahmapoutriskih, 33 plemen paduanskih, 13 plemen laških kokoši itd., skupaj 271 kokošjih plemen. Med 606 razstavljenimi pari golobov so bili najbolj občudovani nenavadno veliki rimski golobje. Glavni kinč razstavi bile so tice pevalice in drugi lepi tiči, katerih skupaj je bilo 300. Zarad mrzlega vremena s silnim sneženim viharjem 12. dne t. m. bi pa bilo gotovo mnogo teh živalic poginilo, če bi jim ne bili prostorov zakurili, v katerih so bile razstavljene. Poleg perutnine pa je bilo na ogled postavljeno mnogo družih stvari, namreč različna semena, ki jih tiči zobljejo, lepi tčniki s posebno praktičnimi posodicami za vodo, naprave za debelenje (pitanje) perutnine. Vkljub silno grdemu vremenu je vendar nad 2000 osob prišlo ogledat to razstavo.

Nadaljevanje vcenitve zemljišč

meseca aprila na Kranjskem.

Meseca aprila se je vcenitev zemljišč tako-le nadaljevala:

I. *Zemljišč kmetijskega obdelovanja* se je vcenilo: v cenitvenem okraju:

Kočevje 6 občin z	21.043	parcelami
Novomesto 4 občine s	6403	„
Kamnik 8 občin s	6031	„
Črnomelj 1 občina s	5653	„
Ljubljanska okolica 4 občine s	5319	„
Logatec 3 občine s	4540	„
Krško 3 občine s	4134	„
Kranj 7 občin s	3934	„
Postojna 2 občini s	3695	„
Litija 3 občine s	3585	„

skupaj v 41 občinah s 64.337 parcelami.

II. *Gozdov* se je vcenilo: v cenitvenem okraju:

Litija v 9 občinah z	11.407	orali
Kranj v 13 občinah z	10.019	„
Novomesto v 13 občinah z	8299	„
Ljubljanska okolica v 12 občinah s	7890	„
Kočevje s	507	„

skupaj v 46 občinah z 38.122 orali.

Narodne stvari.

Občni zbor „Glasbene Matice“

v Ljubljani 17. maja.

(Konec.)

O stanji društvenega premoženja poroča blagajnik g. Franjo Drenik naslednje: Število družabnikov se je vsled ustanove „Cecilnega društva“ zelo zmanjšalo in treba je bilo misliti na pridobitev novih udov. Odbor je toraj v svoji zadnji seji odločil, da na novo pristopivši članovi dobijo vsa dosedaj izdana dela „Glasb. Matice“, ako plačajo 6 gold., to je, za 3 leta društvenino. Vsled tega po časnikih objavljenega sklepa

oglasilo se je uže 10 novih udov in nadejati se jih je še več. Če tudi se je skrčilo število družabnikov, je stanje naše imovine vendar le dobro. V pretekli dōbi je imelo društvo dohodkov 877 gold. 95 kr., stroškov pa 819 gold. 33 kr., tedaj je čez stroške ostalo 58 gld. 62 kr. — Ustanovna s 680 gold. je naložena proti 6% obresti, nominalna vrednost v arhivu ležečih muzikalij pa znaša 2300 gold.

Na vprašanje g. Žagarja: kako in kje je ustanovna naložena, ali obstoji v obligacijah ali je kako drugače razposojena? poroča g. blagajnik, da je izprva bila glavnica naložena pri obrtniškem pomočnem društvu, kjer se je dobivalo samo 5%, pozneje pa je vzel na pōsodo ta denar posestnik D—, kateri je 6% plačeval, toda posojilo kmalu povrnil, potem pa je blagajnik na svojo lastno odgovornost nekemu hišnemu posestniku celo glavnico proti 6% obresti posodil. — Gosp. Žagar sicer nima nič zoper to, da se društvena glavnica naloži tako, da nese višje odstotke, toda gledati je pred vsem na to, da dolžnik dá kako garancijo za posojilo. — Gosp. Valenta nasvetuje, naj odbor dela na to, da dotični posestnik privoli v intabulacijo posojene vsote na svojo hišo in na svoje stroške, ako bi pa bilo uže preveč vknjiženih dolgov, naj se takoj posojilo odpové in denar varnejše naloži. — Gosp. Drenik dvomi, da bi dotični hišnik privolil v vknjiženje tega dolgá, da pa on sam prevzame poroštvo za ta denar. — Gosp. prvosedniku se ne zdi društvenim pravilom in interesu društva primerno, da bi blagajnik prevzel tako odgovornost na-se, in meni, naj se raji denar naloži tako, da se ni bati izgube in ne pride gospod blagajnik v kake sitnosti, zato naj bi gosp. Drenik blagovnil v 14 dnevih poskrbeti, da dobimo izposojene novce nazaj ali da nam dolžnik dá potrebno garancijo. — Gosp. Drenik obljubi, da bo vse to preskrbel in uže v prvi odborovi seji o tem poročal.

Gosp. Hlavka stavi predlog, naj bi se postavili po raznih okrajih poverjeniki, kateri bi skrbeli za pridobitev novih udov, posebno učitelji naj se naprosijo za ta posel. — Gosp. Drenik razkrije brezvspešnost nastavljanja poverjenikov, katerih je društvo v začetku mnogo imenovalo, toda le pri malekaterih našlo zaželeno podporo. Kar se pa tiče učiteljev, se je posebno v zadnjem času pokazalo, da se malo ali prav nič ne brigajo za „Glasbeno Matico“, ker med vsemi slovenskimi učitelji štejemo samo 14 udov v našem društvu. Da se pa agitira za „Glasbeno Matico“ tudi drugej, za to skrbijo naši vnanji odborniki. — Zbor konečno sklene, da se opusti nastavljanje poverjenikov.

Ker se ne oglasi nihče za kak drug posamezen nasvèt, imenuje prvosednik za pregledovalca računov g. Fr. Kadilnika in Kar. Žagarja in vabi skupščino k volitvi novega odbora. Izvoljeni so bili za Ljubljano gospodje: Franjo Ravnikar, prvosednik, Fr. Drenik, blagajnik, dr. K. Bleiweis, Fr. Hlavka, pater Angelik Hribar, Josip Majer, Josip Oblak, Andrej Praprotnik, Henrik Reichman, Srečko Stegnar, Vojteh Valenta in Dragotin Žagar, — za vnanje odbornike pa gospodje: Andrej Ditrih v Vipavi, Danilo Fajgelj v Tolminu, Franjo Gerbic v Cerknici, dr. Benj. Ipavec v Gradcu, Josip Miklošič v Mariboru, Josip Noll v Milanu, Matija Šusteršič v Krškem, Matija Žvanut v Trstu.

Ko gosp. Žagar izreka še dosedanjim funkcijonarjem zahvalo za njihovo marljivo in skrbljivo delovanje, gosp. prvosednik zborovanje zaključí.

Slovstvene stvari.

„Zvon“ o novotarijah naše slovenščine.

Profesor Stritar je spregovoril v 10. listu „Zvonem“ o današnjih novotarijah besedo, za katero smo mu jako hvaležni in mu mora biti hvaležen vsak, komur je mar za pravi in zdravi razvoj slovenskega jezika, ne pa za tuje mu besede in one norčave oblike, kakor jih dandanes nahajamo v časnikih in knjigah. Prof. Stritarjev opomin za „rechtsum“ o novošegni pisavi je pa temveč „beseda o pravem času“, ki ne bode ostala klic vpijočega v puščavi, ker na eno stran ima ceno slavnega jezikoslovca, na drugo pa je lastni „confiteor“ pisatelja, ki javno pripoznava, da je sam grešil in v svet pošiljal novotarije, katerih so se poprijeli mnogi samo zato, ker so videli, da on tako piše. Res se moramo večkrat na glas smejati, ko dobimo za „Novice“ spisov z mnogimi grdimi slovniškimi pogreški v roke, al — nij, nijso, močij, dnij in celó grmij, gorij in enake spake so vmes. — Da bi „Zvon“ podučil vsaj take pisatelje, ki so za poduk pripravi in se ne držijo trdovratno napák, povzeli smo v svoj list večí kos njegovega članka, tako-le se glaseči:

„Slovinci se ne moremo prečuditi, kako lepo se je razvil in očistil naš jezik v tako kratkem času. Vese limo se te čudovite izpremembe sami, in ponosno jo s perstom kažemo našim nasprotnikom, naj stermé o tolikem čudu, kateremu ni enakega v jezikov zgodovini; ako jim kanec zavisti kali in greni to stermenje, nič ne dé! Sosebno naši jezikoslovci, pravi in ponarejeni, gledajo z veliko zadovoljnostjo to doveršeno delo svojega truda, svoje učenosti. Po pravici, vsa ta izprememba je za res njihovo delo! Človeku pri nas ni treba Metuzalemove starosti, da je sam doživel, sè svojimi očmi gledal ves ta razvoj. Prijazni bralec, ki imaš kakih štirideset let, zamisli se nazaj v svoja otročja leta, ko si na terdi klopi prvič napajal se posvetne učenosti; ali se ti ni godilo kakor meni? Kako napušno sem miloval priproste ženice, ki so molile na mašne bukovice, tiskane v starokopitni, okorni, barbarski bohoričici, s tistim dolgim, zakrivljeni palici podobnim „esom“, katerega ni najti v „Zvonovi“ tiskarni, da bi ga pred oči postavil svojim mladim bralcem, s tistim neukretnim sh in zh! Kaka sreča, da sem se rodil v novem, zlatem veku, ki nam je napočil z blaženo gajico!

Skoraj potem pride druga nova dōba, ki nam je prinesla krasni ega za iga in om za am. Kako smo mogli toliko časa mirno in zadovoljno živeti sè svojim črnim „kruham“ ter veseliti se „beliga“ dné! A kaj, svet si je zadovoljno ogenj kresal, dokler niso bile iznajdene „žvepljenke“ brez žvepla.

Nekoliko let potem tretja doba: vojska se je napovedala samoglasniku e pred „erom“; kaj nam je treba tega lenúba, ki še pravega določnega glasú ne dá iz sebe? Koliko dražega črnila, koliko še dražjega časa se je potratilo s to spako! Če jo terpé drugi narodi, njih škoda! Zakaj Nemec ne piše „vrbessrn“ in Francoz „vainer“ kakor bi bilo edino pametno! V tem smo Slovenci zares prekosili druge narode; da se nam svet smeje, to nič ne dé. Le po njem! Tistega e pred „erom“ ne terpimo; r korenjak je sam dovolj krepak, da mu ni treba naslombe: r je samoglasnik! to je naša najnovejša, epohalna iznajdba.

S tim tretjim napredkom se jaz nisem mogel sprijazniti, nepotreben se mi zdi, dà škodljiv! Mendá se ne motim, ako se mi zdi, da se od nekaj časa naš jezik mnogo terje govori, ker znano je, da pisava upliva